

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Plán hlavných úloh

Národného ústavu certifikovaných meraní
vzdelávania

na rok 2014

február 2014

Obsah

ÚVOD.....	3
1. Merania na stredných školách.....	4
1.1 MATURITA 2014.....	4
2. Merania na základných školách.....	7
2.1 TESTOVANIE 9-2014.....	8
2.2 TESTOVANIE 5-2014.....	9
3. Medzinárodné merania.....	10
3.1 Štúdia OECD PISA 2012.....	11
3.2 Štúdia OECD PISA 2015.....	11
3.3 IEA TIMSS 2015.....	13
3.4 Medzinárodná štúdia IEA ICILS 2013.....	14
3.5 Medzinárodná štúdia OECD TALIS 2013.....	15
3.6 IEA PIRLS 2016.....	15
4. Ďalšie úlohy.....	17
4.1 Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania - národný projekt financovaný z prostriedkov ESF.....	17
5. Sprístupňovanie výstupov.....	18
5.1 Tvorba a správa webovej stránky NÚCEM.....	18
5.2 Prezentácia výstupov NÚCEM na konferenciách, odborných seminároch, účasť v odborných pracovných skupinách ministerstva.....	18

ÚVOD

Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej len „NÚCEM“) je štátnou rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou priamo riadenou Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej iba MŠVVaŠ SR alebo „ministerstvo“). NÚCEM bol zriadený podľa § 154 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s cieľom uskutočňovať monitorovanie a hodnotenie kvality výchovy a vzdelávania na úrovni štátnych vzdelávacích programov.

V zmysle ustanovení tohto zákona NÚCEM zabezpečuje najmä:

- a) tvorbu koncepčných zámerov, úloh, výskumov a projektov súvisiacich s meraním výsledkov vzdelávania a hodnotením kvality výchovy a vzdelávania,
- b) výskum a vývoj v oblasti tvorby testovacích nástrojov, exaktných metód a foriem merania výsledkov vzdelávania a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania,
- c) certifikované merania vzdelávania a externé testovania žiakov na základných a stredných školách na úrovni štátnych vzdelávacích programov,
- d) externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky zadávanej ministerstvom,
- e) medzinárodné merania podľa programov, do ktorých sa Slovenská republika zapája v súlade s ich pravidlami,
- f) monitorovanie a analyzovanie kontinuálnych procesov vývoja výsledkov vzdelávania na celoštátnej úrovni a v medzinárodnom porovnaní,
- g) sledovanie dosahovania výkonnostných a kvalitatívnych cieľov vzdelávania,
- h) externé a interné hodnotenie a porovnávanie kvality škôl,
- i) sledovanie dosahov rozhodnutí v oblasti školskej politiky a tvorbu návrhov pre zvýšenie kvality vzdelávacieho systému.

Plán hlavných úloh NÚCEM sumarizuje prehľad všetkých hlavných aktivít a úloh, ktoré sú naplánované pre daný kalendárny rok s výhľadom výstupov pre nasledujúci kalendárny rok.

Plán hlavných úloh NÚCEM na rok 2014

1. Merania na stredných školách

MATURITNÁ SKÚŠKA

Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej len „NÚCEM“) v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z., § 154 ods. 3 a 5 zodpovedá za prípravu, metodické riadenie a realizáciu externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky. Medzi hlavné ciele maturitnej skúšky patrí overiť dosiahnuté výsledky výchovy a vzdelávania absolventov stredných škôl v SR, umožniť absolventovi získať osvedčenie o dosiahnutom stupni vzdelania ako podmienky jeho vstupu na vysokú školu, resp. na kvalifikovaný výkon povolania, overiť predpoklady a pripravenosť absolventov na vysokoškolské štúdium alebo na uplatnenie sa v budúcom povolaní, garantovať objektivnosť hodnotenia dosiahnutých výsledkov vzdelávania, ovplyvňovať skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu, počas ktorého sa žiak na jej vykonanie pripravuje a tiež aj garantovať porovnateľnosť maturitnej skúšky s obdobnými skúškami v zahraničí.

Maturita 2014 sa realizuje v zmysle platnej legislatívy a na základe kontraktu uzatvoreného s MŠVVaŠ SR. Hlavnými výstupmi sú výsledkové listiny žiakov z externej časti maturitnej skúšky (ďalej len „EČ MS“) z jednotlivých predmetov, štatistické správy o výsledkoch EČ MS z jednotlivých predmetov, interpretácie a hodnotenie výsledkov EČ MS a súhrnná správa o výsledkoch a priebehu EČ MS v danom školskom roku.

Úloha 1.1

MATURITA 2014

Anotácia

Maturitná skúška v školskom roku 2013/2014 bude realizovaná v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, vyhlášky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov, vyhlášky č. 319/2008 Z. z. o uznávaní náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka v znení neskorších predpisov (platnosť do 1. 3. 2014).

Maturitná skúška sa uskutoční v riadnom, náhradnom a opravnom termíne na stredných školách v SR a zúčastnia sa jej všetci žiaci maturujúci zo stanovených predmetov v tomto školskom roku (približne 52 000 žiakov zo 750 stredných škôl). NÚCEM bude v školskom roku 2013/2014 zabezpečovať externú časť maturitnej skúšky (ďalej len „EČ MS“) z predmetov: slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk, matematika a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky (ďalej len „PFIČ MS“) z predmetov: slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk a taliansky jazyk. V rámci testov z vyučovacích a cudzích jazykov sa veľký dôraz kladie na monitorovanie úrovne čitateľskej gramotnosti, v testoch z matematiky je časť úloh venovaná zisťovaniu úrovne matematickej gramotnosti žiakov.

Pri uskutočňovaní tejto úlohy je potrebné vytvoriť a spravovať databázu prihlásených škôl a žiakov, databázu učiteľov oprávnených vykonávať funkciu predsedu školskej a predmetovej maturitnej komisie. V úlohe je zahrnutá tvorba testovacích nástrojov z jednotlivých predmetov EČ MS a PFIČ MS, grafické spracovanie testov, ich úprava pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ), preklad testov z matematiky a pokynov

k testom z cudzích jazykov do maďarského jazyka, tlač testov na vlastných tlačiarenských strojoch, balenie a kontrola zásielok školám, príprava metodických a organizačných pokynov, komunikácia a kooperácia s externými firmami zabezpečujúcimi tlač a spracovanie odpovedových hárkov, distribúciu testov, softvérovú podporu opravy a hodnotenia testov, realizáciu a množenie nahrávok pre testy z cudzích jazykov a pod. Súčasťou úlohy je aj štatistické spracovanie výsledkov žiakov a škôl a celkové štatistické vyhodnotenie výsledkov a priebehu maturitnej skúšky. Paralelne so štatistickým vyhodnotením a analýzami výsledkov Maturity 2014 NÚCEM sprístupní elektronický portál, na ktorom budú môcť užívatelia vyhľadávať výsledky na úrovni škôl, okresov a krajov zo všetkých predmetov MS.

NÚCEM pri realizácii tejto úlohy spolupracuje s odborními školstva okresných úradov v sídle kraja (OŠ OÚ v sídle kraja), Centrom vedecko-technických informácií SR – školskými výpočtovými strediskami (CVTI SR-ŠVS) a s externými spolupracovníkmi z radov vysokoškolských pedagógov, učiteľov stredných škôl, pracovníkov metodicko-pedagogických centier a štátnej školskej inšpekcie. Zabezpečenie niektorých výstupov si vyžaduje zadanie objednávok na zabezpečenie tovaru alebo služieb od externých dodávateľov a technických riešiteľov.

Úloha nadväzuje na úlohy z predchádzajúcich rokov a súčasne v rámci jej plnenia sa realizujú prípravné činnosti pre Maturitu 2015.

Čiastková úloha 1.1.1

Organizačné zabezpečenie a realizácia MATURITY 2014

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie zabezpečovania meraní

Harmonogram výstupov:

- Grafické spracovanie testov, úprava testov pre žiakov so ZZ, tlač testov – riadny, náhradný a opravný termín
T: január – marec 2014 a august 2014
- Balenie zásielok s testami a podpornými materiálmi pre školy – riadny, náhradný a opravný termín
T: január – apríl 2014 a august 2014
- Distribúcia zásielky s podpornými materiálmi pre školy – riadny, náhradný a opravný termín
T: február 2014, apríl 2014 a august 2014
- Databáza učiteľov oprávnených vykonávať funkciu predsedu ŠMK a PMK
T: február 2014
- Pokyny pre predsedov ŠMK a PMK, školských koordinátorov, administrátorov
T: február 2014, júl 2014
- Osvedčenia pre predsedov ŠMK a PMK
T: február – marec 2014
- Distribúcia zásielok s testami na OŠ OÚ v sídle kraja – riadny, náhradný a opravný termín
T: marec 2014, apríl 2014 a august 2014
- Realizácia riadneho termínu EČ a PFIČ MS
T: 18. – 21. marec 2014
- Realizácia náhradného termínu EČ a PFIČ MS
T: 11. – 16. apríl 2014
- Elektronické sprístupnenie a expedícia výsledkových listín do škôl – riadny, náhradný a opravný termín
T: máj 2014 a september 2014
- Vyhodnotenie účinnosti úprav testov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením
T: jún 2014
- Realizácia opravného termínu EČ a PFIČ MS

- T: 03. – 08. september 2014
- Správa o výsledkoch a priebehu EČ MS a PFIČ MS 2014
T: september 2014
- Elektronické sprístupnenie výsledkov škôl, okresov, krajov na webovom portáli – riadny termín
T: jún 2014

Čiastková úloha 1.1.2

Tvorba testovacích nástrojov pre Maturitu 2014

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie tvorby testov pre stredné školy

Harmonogram výstupov:

- Zabezpečenie testov pre riadny, náhradný a opravný termín maturitnej skúšky a tvorba rezervných testov, preklad testov do maďarského jazyka kľúče správnych odpovedí k testom EČ MS
T: september 2013 – február 2014, máj – august 2014
- Metodické pokyny na hodnotenie ÚKO EČ MS a PFIČ MS
T: január 2014
- Témy a zadania PFIČ pre riadny termín, náhradný a opravný termín MS pre jednotlivé predmety
T: október 2013 – január 2014
- Nahrávky k testom EČ MS z cudzích jazykov
T: november 2013 – február 2014, apríl 2014
- Interpretácia a hodnotenie výsledkov testov EČ MS a PFIČ MS z jednotlivých predmetov
T: september 2014

Čiastková úloha 1.1.3

Štatistické spracovanie výsledkov Maturity 2014

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie hodnotenia výsledkov meraní

Harmonogram výstupov:

- Spracovanie výsledkov EČ MS zo všetkých predmetov a úrovní - riadny, náhradný a opravný termín
T: apríl – september 2014
- Výsledkové listiny pre školy s výsledkami žiakov školy – riadny, náhradný termín a opravný termín
T: máj 2014, september 2014
- Podklady pre tlačovú správu MŠVVaŠ SR – výsledky riadneho termínu EČ MS
T: máj 2014
- Zverejnenie výsledkov z riadneho termínu EČ MS na úrovni škôl na webovej stránke
T: jún 2014
- Spracovanie výsledkov z riadneho a náhradného termínu PFIČ MS
T: jún – júl 2014
- Spracovanie výsledkov z opravného termínu PFIČ MS
T: september 2014
- Analýzy a záverečné správy zo štatistického spracovania testov riadneho termínu EČ MS
T: jún – júl 2014

Čiastková úloha 1.1.4

Príprava organizačného zabezpečenia a tvorba testovacích nástrojov pre Maturitu 2015

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie zabezpečovania meraní, Oddelenie tvorby testov pre stredné školy, Oddelenie hodnotenia výsledkov meraní

Harmonogram výstupov:

- Harmonogram činností pre realizáciu Maturity 2015
T: september 2014
- Databáza žiakov prihlásených na MS 2015
T: august – november 2014
- Podklady pre tlač odpovedových hárkov a databáza pre logistiku MS 2015
T: november 2014
- Objednávky na nákup spotrebného tovaru a realizáciu služieb pre MS 2015, servis zariadení
T: september – december 2014
- Finalizácia testovacích nástrojov pre Maturitu 2015, recenzné posudky
T: september 2014 – február 2015

2. Merania na základných školách

TESTOVANIE 9 a TESTOVANIE 5

NÚCEM je zodpovedný za prípravu, odborné zabezpečenie a metodické riadenie monitorovania a hodnotenia kvality vzdelávania žiakov 9. ročníka ZŠ v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole.

Externé testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ (Testovanie 9) sa uskutočňuje za účelom celoslovenského zisťovania úrovne vzdelávacích výsledkov v jednotlivých vyučovacích predmetoch.

Testovanie žiakov 5. ročníka ZŠ (Testovanie 5) je pripravované v zmysle splnenia nasledovných cieľov: a) monitorovania aktuálnej úrovne vedomostí a zručností žiakov pri vstupe do 5. ročníka ZŠ, b) monitorovania vstupnej a výstupnej úrovne vzdelávania každého žiaka na vzdelávacom stupni ISCED 2, c) využitia výsledkov žiakov z Testovania 5 pre účely prijímacích skúšok na osemročné gymnáziá.

Dlhodobé ciele testovania žiakov 5. a 9. ročníka ZŠ súvisia s hodnotením kvality vzdelávania na ZŠ v kontexte s prebiehajúcou obsahovou reformou vzdelávania. Testovanie 5 a Testovanie 9 umožňuje porovnávať úroveň vedomostí, zručností a ovládania kľúčových kompetencií v nadväznosti na reformu vzdelávania. Túto funkciu môže najlepšie plniť externé hodnotenie výsledkov vzdelávania, ktoré bude zdrojom informácií pre samotných žiakov, rodičov, školy a pre odbornú a decíznu sféru. Pravidelným externým celoslovenským testovaním budú sledované zmeny a uskutočňované hodnotenia stavu a úrovne plnenia edukačných cieľov po ukončení primárneho vzdelávania a tiež nižšieho stredného vzdelávania z pohľadu zisťovania dosiahnutých kompetencií žiakov pri výstupe z príslušného stupňa vzdelávania (ISCED 1 a ISCED 2) a tiež v prípade Testovania 9 z pohľadu pripravenosti žiakov ZŠ na ďalšie štúdium na strednej škole. Testy z matematiky sú pripravované s prihliadnutím na potrebu monitorovať úroveň matematickej gramotnosti žiakov a testy z vyučovacích jazykov obsahujú významný podiel úloh zisťujúcich stav čitateľskej gramotnosti žiakov.

Praktické využitie výsledkov Testovania 5 súvisí s možnosťou ich uplatnenia ako jedného z kritérií pri výbere 5 % žiakov danej populácie do osemročných gymnázií. Testovanie 5 umožní nahradiť celoštátny vstupný test prijímacieho konania na osemročné gymnáziá. Týmto spôsobom môže decízna sféra objektívne a spoľahlivo regulovať distribúciu a selekciu najúspešnejších žiakov základných škôl na osemročné gymnáziá.

Významným aspektom rozšírenia národných testovaní o testovanie žiakov 5. ročníka ZŠ bude meranie tzv. pridanej hodnoty, ktoré umožní sledovať a porovnávať výsledky tej istej populácie žiakov v 5. a následne v 9. ročníku ZŠ. Teda pridaná hodnota predstavuje rozdiel medzi vstupnou (5. ročník ZŠ) a výstupnou (9. ročník ZŠ) úrovňou žiackych vedomostí a zručností.

Hlavnými výstupmi testovaní sú výsledkové listiny žiakov z jednotlivých predmetov, štatistické správy o výsledkoch testovaní z jednotlivých predmetov, interpretácie a hodnotenie výsledkov a súhrnná správa o výsledkoch a priebehu testovaní v danom školskom roku.

Úloha 2.1

TESTOVANIE 9-2014

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ – hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov 9. ročníka ZŠ v matematike a vo vyučovacích jazykoch.

Anotácia

Cielom úlohy je celoslovenské meranie vedomostnej úrovne žiakov pri výstupe zo ZŠ z predmetov: matematika, slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra a slovenský jazyk a slovenská literatúra (pre žiakov zo škôl s vyučovacím jazykom maďarským).

Testovanie 9 (T9) sa uskutoční celoplošne, výsledky z T9 slúžia ako jedno z kritérií prijatia žiakov na strednú školu.

V rámci plnenia úlohy je potrebné vytvoriť a spravovať databázu prihlásených žiakov základných škôl v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR – školskými výpočtovými strediskami (CVTI SR - ŠVS). V úlohe je zahrnutá tvorba testovacích nástrojov z jednotlivých predmetov, preklad testov z matematiky do maďarského jazyka, príprava metodických pokynov, komunikácia a kooperácia s externými firmami zabezpečujúcimi tlač a spracovanie odpovedových hárkov, distribúciu testov, softvérovú podporu opravy a hodnotenia testov, pod. Súčasťou úlohy je aj štatistické spracovanie výsledkov žiakov základných škôl a celkové štatistické vyhodnotenie výsledkov a priebehu T9.

NÚCEM pri realizácii týchto úloh spolupracuje s odborními školstva obvodných úradov v sídle kraja (ďalej len OŠ OÚ v sídle kraja), CVTI SR-ŠVS a s externými spolupracovníkmi z radov vysokoškolských pedagógov, učiteľov stredných a základných škôl, pracovníkov Metodicko-pedagogického centra a Štátnej školskej inšpekcie.

Úloha nadväzuje na úlohy z predchádzajúcich rokov a súčasne v rámci jej riešenia sa uskutočňujú prípravné práce pre Testovanie 9 v roku 2015.

Elektronické zverejnenie výsledkov žiakov ZŠ sa uskutoční do konca marca 2014 a zverejnenie tlačovej správy o výsledkoch testovania sa uskutoční koncom apríla 2014. Výsledky poskytnú školám, decíznej sfére a širokej odbornej verejnosti spätnú väzbu o úrovni vedomostí a zručností žiakov v testovaných predmetoch, ktorá napomôže pri skvalitňovaní vyučovacieho procesu.

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní - Oddelenie tvorby testov pre základné školy, Oddelenie hodnotenia výsledkov meraní

Harmonogram výstupov:

- Odpoveďové hárky k testom
T: január 2014
- Finalizácia testov na hlavný a náhradný termín
T: január - marec 2014
- Pokyny pre školského koordinátora, školského koordinátora žiakov so ZZ, administrátora, administrátora žiakov so ZZ a pokyny pre externý dozor.
T: január 2014
- Úprava testov na hlavný a náhradný termín pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, tlač, balenie
T: február 2014 a marec 2014
- Realizácia riadneho termínu T9-2014
T: 12. marec 2014
- Realizácia riadneho termínu T9-2014
T: 25. marec 2014
- Tlač a distribúcia výsledkových listov
T: apríl 2014
- Štatistické spracovanie dát, položkové analýzy testovaných predmetov
T: apríl – jún 2014
- Podklady pre tlačovú správu MŠVVaŠ SR
T: apríl 2014
- Záverečná správa z priebehu testovania
T: september 2014
- Harmonogram činností pre T9-2015
T: september 2014
- Podklady pre organizačné a logistické zabezpečenie T9-2015
T: september 2014
- Testovacie nástroje pre T9-2015
T: november 2014

Úloha 2.2

TESTOVANIE 5-2014

Celoslovenské testovanie žiakov 5. ročníka ZŠ – hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov ZŠ pri vstupe na vzdelávací stupeň ISCED 2 v matematike a vo vyučovacích jazykoch.

Anotácia

NÚCEM plánuje na základe požiadavky MŠVVaŠ SR uskutočniť Generálnu skúšku Testovania 5 (GS T5) v novembri 2014.

Cieľom úlohy je príprava GS T5 po stránke logisticko-organizačnej aj po stránke nastavenia testovacích nástrojov.

Cieľom testovania žiakov 5. ročníka ZŠ je vstupné hodnotenie žiackych vedomostí a zručností na začiatku vzdelávacieho stupňa ISCED 2. Poskytne spätnú väzbu školám, ako pripravili žiakov na prechod z ISCED 1 na stupeň ISCED 2 a zároveň bude vstupnou informáciou pre učiteľov, aké sú ich možnosti na zlepšovanie vzdelávania žiakov a skvalitňovanie vyučovania.

Za prípravu a metodické riadenie priebehu testovania zodpovedá NÚCEM. Za organizačné zabezpečenie testovania zodpovedá riaditeľ školy. Kontrolu objektivity testovania vykonajú zamestnanci ŠŠI a OŠ OÚ. S cieľom zvýšiť objektivitu priebehu testovania riaditeľa základných na základe poverenia OŠ OÚ poveria úlohou externého dozoru pedagogických zamestnancov škôl, ktoré riadia.

Na vybraných základných školách bude v mesiacoch máj a október 2014 prebiehať pilotné overovanie testovacích nástrojov pre Testovanie 5.

Zodpovedný riešiteľ: Odbor národných meraní – Oddelenie tvorby testov pre základné školy, Oddelenie hodnotenia výsledkov meraní

Harmonogram výstupov:

- Odpoveďové hárky k testom GS T5-2014
T: september 2014
- Pokyny pre školského koordinátora, školského koordinátora žiakov so ZZ, administrátora, školských administrátorov žiakov so ZZ a pokyny pre externý dozor.
T: august – september 2014
- Úprava testov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, tlač, balenie
T: august – september 2014
- Testy GS T5-2014
T: október 2013
- Realizácia GS T5-2014
T: 12. november 2014
- Podklady pre tlačovú správu MŠVVaŠ SR
T: december 2014
- Štatistické spracovanie výsledkov a poskytnutie podkladov pre analýzy
T: január 2015
- Harmonogram činností pre T5-2015
T: marec 2014
- Podklady pre organizačné a logistické zabezpečenie T5-2015
T: apríl 2014
- Testovacie nástroje pre T5-2015 – tvorba testových úloh a položiek, pilotné testovanie, analýza a štatistické spracovanie výsledkov pilotáží
T: január – február 2015

3. Medzinárodné merania

Medzinárodné merania zabezpečuje Oddelenie medzinárodných meraní v NÚCEM na základe školského zákona (§ 154 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní). K realizovaným výskumným projektom patrí štúdia OECD PISA a TALIS a štúdie IEA (PIRLS, TIMSS a ICILS).

Medzinárodné merania sa uskutočňujú v cykloch: PISA – 3 ročnom, TIMSS – 4 ročnom, PIRLS – 5 ročnom a ICILS (zatiaľ sa realizuje prvý cyklus s hlavným meraním v roku 2013), TALIS 2013 – 5 ročnom. Aktivity, ktoré NÚCEM vykonáva, vyplývajú z etapy, v ktorej sa dané meranie nachádza. Pilotné merania sa uskutočňujú s cieľom vyvinúť metodologický postup pre zber dát na úrovni zúčastnených krajín a škôl. V rámci pilotných testovaní sa pripravujú a overujú nástroje. Vzhľadom k zámeru sledovať trendy vo vzdelávaní, sa nástroje nezverejňujú, a preto sa neobjavujú vo výstupoch NÚCEM. Hlavné merania sa realizujú s cieľom zberu a spracovania dát. V nasledujúcich rokoch sa získané dáta štatisticky spracúvajú a analyzujú, pripravujú sa národné správy a ďalšie publikácie.

Realizácia medzinárodných meraní umožňuje sledovať aktuálne výsledky vzdelávania a trendy na úrovni školského systému Slovenskej republiky v medzinárodnom kontexte (v prípade štúdie PISA, TALIS sú to krajiny OECD).

Úloha 3.1

Štúdia OECD PISA 2012

Medzinárodná štúdia pripravenosti 15-ročných žiakov na život (hodnotenie vzdelávacích výsledkov na konci povinnej školskej dochádzky v oblasti čitateľskej, **matematickej** a prírodovednej gramotnosti)

Anotácia

Štúdia OECD PISA - medzinárodný výskum pripravenosti 15-ročných žiakov na život, v roku 2012 merala funkčnú gramotnosť populácie žiakov narodených v roku 1996 (a navštevujúcich aspoň 7. ročník ZŠ). Tento cyklus medzinárodnej komparatívnej štúdie sa zameriava hlavne na oblasť **matematickej gramotnosti** našich 15-ročných žiakov.

Administrácia hlavného merania štúdie sa uskutočnila v roku 2012 na vzorke 231 škôl a cca 5737 žiakov. Zverejnenie čiastkových medzinárodných výsledkov a krátkej správy sa uskutočnilo v decembri 2013. Národná správa z výskumu bude publikovaná v roku 2014. V roku 2014 budú medzinárodne zverejnené výsledky testovania v oblasti finančnej gramotnosti a riešenia problémov. Výsledky výskumu ponúkli okrem informácie o aktuálnom stave a trendoch matematickej gramotnosti od roku 2003 aj výsledky v oblastiach čitateľskej, prírodovednej a finančnej gramotnosti a tiež elektronického testovania matematickej a čitateľskej gramotnosti, riešenia problémov a informácie o vplyve sociálno-ekonomického zázemia na výsledky žiakov.

Úloha sa čiastočne realizuje v súčinnosti s projektom: „Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania“ (pozri Úloha 4.2), v rámci aktivity 1.2 Zavádzanie elektronického testovania na monitorovanie úrovne vedomostí, zručností a kľúčových kompetencií žiakov, sledovanie trendov kvality škôl.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram výstupov v roku 2014:

- Spolupráca pri spracovaní dát z hlavného testovania a tvorbe medzinárodnej databázy, spolupráca pri kontrolách správnosti a porovnateľnosti databázy za SR
T: január - apríl 2014
- Krátka správa k medzinárodnému zverejneniu výsledkov testovania finančnej gramotnosti a riešenia problémov
T: marec - júl 2014
- Národná správa PISA Slovensko 2012
T: apríl - december 2014

Výhľad do roku 2015:

- Tematická správa PISA 2012 matematická a finančná gramotnosť
T: január - december 2015
- Zbierka uvoľnených úloh štúdie PISA 2012
T: január - december 2015

Úloha 3.2

Štúdia OECD PISA 2015

Medzinárodná štúdia pripravenosti 15-ročných žiakov na život (hodnotenie vzdelávacích výsledkov na konci povinnej školskej dochádzky v oblasti čitateľskej, matematickej a **prírodovednej** gramotnosti).

Anotácia

Štúdia OECD PISA - medzinárodný výskum pripravenosti 15-ročných žiakov na život, bude v roku 2015 merať funkčnú gramotnosť populácie žiakov narodených v roku 1999 (a

navštevujúcich aspoň 7. ročník ZŠ). Tento cyklus medzinárodnej komparatívnej štúdie sa zameriava hlavne na oblasť prírodovednej gramotnosti našich 15-ročných žiakov. Administrácia hlavného merania štúdie sa uskutoční v roku 2015 na vzorke približne 240 škôl a cca 6000 žiakov. Overovanie nástrojov štúdie sa uskutoční v roku 2014 (počet škôl cca 60 a počet žiakov cca 2000). Štúdia bude prvý krát prebiehať výlučne v elektronickej podobe. Zverejnenie medzinárodných výsledkov a národnej správy sa uskutoční v decembri 2016. Výsledky výskumu ponúknu okrem informácie o aktuálnom stave prírodovednej gramotnosti od roku 2006 aj výsledky v oblastiach čitateľskej, matematickej a finančnej gramotnosti a tiež kolaboratívneho riešenia problémov.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram v roku 2014:

- Úprava postupov, príručiek pre zber dát pilotného testovania
- Príprava národnej verzie testovacích nástrojov, manuálov a postupov (preklady, adaptácie a verifikácie) nutných k realizácii pilotného testovania (testov a dotazníkov v elektronickej aj papierovej podobe) v slovenskej jazykovej mutácii
- Administrácia pilotného testovania na národnej úrovni (oslovenie škôl, školenia školských koordinátorov a administrátorov štúdie, príprava zásielok dokumentov a nástrojov, riešenie problémov vzniknutých pri realizácii štúdie, poskytovanie spätnej väzby zúčastneným školám)
- Školenia zberu dát a skórovania otvorených úloh (účasť na medzinárodných podujatiach, príprava podkladov a realizácia školení na národnej úrovni)
T: január - marec 2014
- Príprava návodov na hodnotenie (otvorených otázok) a kódovacích cvičení
- Administrácia pilotného merania štúdie OECD PISA 2015
T: marec – apríl 2014
- Kódovanie žiackych odpovedí na otvorené otázky
- Kontrola a čistenie národnej databázy (podľa požiadaviek medzinárodného koordinačného centra)
- Príprava databázy a správy z pilotného merania pre medzinárodné koordinačné centrum (priebeh administrácie a zápisu dát, realizácia kódovania a pripomienky k úlohám a pokynom na ich hodnotenie)
T: apríl – jún 2014
- Oslovenie a komunikácia so školami zapojenými do hlavného testovania
- Príprava národnej verzie nástrojov v slovenskom a maďarskom jazyku pre hlavné testovanie (verifikácie)
- Príprava postupov a príručiek pre zber dát hlavného testovania
T: september – december 2014
- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na realizáciu pilotného a hlavného merania, kódovanie otvorených otázok a spracovanie dát
T: priebežne podľa potreby

Výhľad do roku 2015:

- Príprava postupov, príručiek pre zber dát a národnej verzie nástrojov (elektronické testovanie) pre hlavné meranie – adaptácie a verifikácie nástrojov v slovenskej a maďarskej jazykovej mutácii
T: január - apríl 2015
- Administrácia hlavného merania štúdie OECD PISA 2015 (cca 240 zúčastnených škôl, 6000 žiakov)
T: apríl 2015
- Príprava návodov na hodnotenie otvorených otázok a kódovacích cvičení
T: február - máj 2015

- Kódovanie žiackych odpovedí na otvorené otázky
T: máj - jún 2015
- Databázy a správy z hlavného merania pre medzinárodné koordinačné centrum (priebeh administrácie a zápisu dát, realizácia kódovania a pripomienky k úlohám a pokynom na ich hodnotenie)
T: máj - júl 2015
- Kontrola a čistenie národnej databázy podľa požiadaviek medzinárodného koordinačného centra)
T: júl – august 2015
- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na realizáciu pilotného a hlavného merania, kódovanie otvorených otázok a spracovanie dát
T: priebežne podľa potreby

Úloha 3.3

IEA TIMSS 2015

Medzinárodná štúdia výkonov žiakov 4. ročníka ZŠ v oblasti matematiky a prírodných vied

Anotácia

Štúdia IEA TIMSS 2015 (populácia 1) monitoruje výkony žiakov 4. ročníka základnej školy v 4 ročných cykloch v oblasti matematiky a prírodných vied a na Slovensku sa pre túto vekovú kategóriu žiakov bude realizovať po tretíkrát. TIMSS sleduje výsledky vzdelávania vo vzťahu k predpísanému obsahu vzdelávania a popri monitorovaní žiackych výkonov venuje pozornosť aj postojom žiakov a aj podmienkam ich domáceho a školského prostredia. V roku 2015 sa na Slovensku uskutoční hlavné meranie štúdie.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram v roku 2014

- Príprava postupov, príručiek pre zber dát a národnej verzie nástrojov pre pilotné testovanie – adaptácie a verifikácie nástrojov (príručiek ŠKA, Testovacích zošitov a Dotazníkov) v slovenskej jazykovej mutácii
T: január - marec 2014
- Príprava zásielok dokumentov a nástrojov pre školy, riešenie problémov vzniknutých pri realizácii štúdie, poskytovanie spätnej väzby zúčastneným školám
T: marec - máj 2014
- Administrácia pilotného testovania na národnej úrovni
T: marec 2014
- Skórovanie otvorených úloh z matematiky a prírodovedy pilotného testovania
T: máj - jún 2014
- Tvorba databáz a analýza výsledkov pilotného testovania
T: jún - september 2014
- Spolupráca pri spracovaní dát z pilotného testovania a tvorbe medzinárodnej databázy, spolupráca pri kontrolách správnosti a porovnateľnosti databázy za SR
T: jún - september 2014
- Príprava administrácie hlavného testovania na národnej úrovni (oslovenie škôl, školenia školských koordinátorov a administrátorov štúdie, riešenie problémov vzniknutých pri realizácii štúdie, poskytovanie spätnej väzby zúčastneným školám)
T: september - december 2014
- Príprava národnej verzie nástrojov pre hlavné testovanie – zabezpečenie verifikácie nástrojov (príručiek ŠKA, Testovacích zošitov a dotazníkov) v slovenskej a maďarskej jazykovej mutácii

T: september - december 2014

- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na prípravu medzinárodných nástrojov, na realizáciu pilotného merania, na spracovanie dát a plánu priebehu štúdie

T: január - december 2014

Výhľad do roku 2015:

- Príprava postupov, príručiek pre zber dát a národnej verzie nástrojov pre hlavné testovanie – adaptácie a verifikácie nástrojov (príručiek ŠKA, testovacích zošitov a dotazníkov, kódovacích príručiek) v slovenskej a maďarskej jazykovej mutácii

T: január - marec 2015

- Príprava zásielok dokumentov a nástrojov pre školy, riešenie problémov vzniknutých pri realizácii štúdie, poskytovanie spätnej väzby zúčastneným školám

T: marec - apríl 2015

- Administrácia hlavného testovania na národnej úrovni

T: apríl- máj 2015

- Skórovanie otvorených úloh z matematiky a prírodných vied

T: máj - júl 2015

- Tvorba databáz a analýza výsledkov hlavného testovania

T: jún - august 2015

- Spolupráca pri spracovaní dát z hlavného testovania a tvorbe medzinárodnej databázy, spolupráca pri kontrolách správnosti a porovnateľnosti databázy za SR

T: august - november 2015

- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na prípravu medzinárodných nástrojov, na realizáciu pilotného a hlavného merania, na spracovanie dát a plánu priebehu štúdie

T: január - december 2015

Úloha 3.4

Medzinárodná štúdia IEA ICILS 2013

Počítačová a informačná gramotnosť 14-ročných žiakov ZŠ

Anotácia

V roku 2010 začala príprava 1. cyklu medzinárodnej štúdie IEA ICILS 2013, ktorá je zameraná na počítačovú a informačnú gramotnosť. Nadväzuje na štúdiu SITES z roku 2006. Počítačová a informačná gramotnosť (CIL) znamená schopnosť používať počítače pre skúmanie, komunikáciu a rozvoj tvorivosti tak, aby boli účinným nástrojom doma, v škole, na pracovisku a v spoločnosti. CIL spája technickú spôsobilosť a intelektuálne schopnosti na dosiahnutie určitého stupňa komunikácie.

V roku 2013 sa uskutočnilo hlavné meranie, ktoré bolo administrované na vzorke žiakov, navštevujúcich 8. ročník ZŠ alebo zodpovedajúci ročník viacročného gymnázia. Hlavného merania sa zúčastnilo 167 základných škôl a/alebo viacročných gymnázií v Slovenskej republike a približne 3000 žiakov vybraných na základe pokynov medzinárodného koordinačného centra.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram v roku 2014:

- Spolupráca pri spracovaní dát z hlavného testovania a tvorbe medzinárodnej databázy, spolupráca pri kontrolách správnosti a porovnateľnosti databázy za SR

T: január - december 2014

- Krátka správa štúdie ICILS 2013

T: podľa termínu zverejnenia medzinárodnej správy a medzinárodného uvoľnenia dát

Výhľad do roku 2015:

- Národná správa ICILS 2013
T: január - december 2015

Úloha 3.5

Medzinárodná štúdia OECD TALIS 2013

Monitorovanie vplyvu vzdelávacej politiky na pracovné podmienky učiteľov a vyučovanie

Anotácia

V roku 2013 sa uskutočnil hlavný zber dát druhého cyklu medzinárodnej štúdie OECD TALIS 2013 zameranej na sledovanie vplyvu vzdelávacej politiky na pracovné podmienky učiteľov a vyučovanie, tvorbu indikátorov na sledovanie a analýzu tzv. dobrej praxe a na monitorovanie postavenia a kvalifikovanosti učiteľov v medzinárodnom kontexte. Hlavný zber dát medzinárodnej štúdie OECD TALIS 2013 sa uskutočnil na vzorke učiteľov a riaditeľov, ISCED 2 na ZŠ alebo osemročných gymnáziách v roku 2013. Hlavného merania sa zúčastnilo 193 základných škôl a/alebo viacročných gymnázií v Slovenskej republike vybraných na základe pokynov medzinárodného koordinačného centra. Počet učiteľov zapojených v hlavnom meraní štúdie v roku 2013 bol približne 3550 a 193 riaditeľov.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram v roku 2014:

- oponovanie výstupov medzinárodného koordinačného centra, napr. tabuliek, technických správ a iných medzinárodných publikácií
- spolupráca pri tvorbe a popise databázy a príručiek pre jej užívateľov
- absolvovanie pracovných ciest na riadiace, koordinačné a školiace podujatia OECD a/alebo medzinárodného koordinačného centra
- školenia k analýzam spracovania databázy dát (účasť na medzinárodných podujatiach, príprava podkladov)
- spracovanie výstupov národnej správy štúdie TALIS 2013
- podpora a účasť na diseminačných stretnutiach realizovaných OECD alebo inými krajinami zúčastnenými v štúdii TALIS
T: január - december 2014
- príprava krátkej správy štúdie TALIS 2013
T: k termínu zverejnenia medzinárodnej správy

Úloha 3.6

IEA PIRLS 2016

Medzinárodná štúdia čitateľskej gramotnosti žiakov 4. ročníka ZŠ

Anotácia

Štúdia IEA PIRLS 2016 monitoruje čitateľskú gramotnosť žiakov 4. ročníka základnej školy v 5 ročných cykloch a na Slovensku sa bude realizovať už po štvrtý krát. Štúdia PIRLS skúma viaceré úrovne porozumenia textov rozličného typu. Okrem samotnej gramotnosti sa získavajú údaje o vyučovaní čítania ako aj o čitateľských návykoch a postojoch žiakov, podmienkach ich domáceho a školského prostredia.

Zodpovedný riešiteľ: Oddelenie medzinárodných meraní

Harmonogram v roku 2014:

- Vývoj nástrojov a postupov nutných k príprave realizácie medzinárodnej štúdie
- Absolvovanie pracovných ciest na riadiace, koordinačné a školiace podujatia IEA a/alebo medzinárodného koordinačného centra
- Oponovanie výstupov medzinárodného koordinačného centra, najmä rámca výskumu a návrhov výskumných nástrojov štúdie PIRLS 2016
- Podpora a účasť na diseminačných stretnutiach realizovaných IEA alebo inými krajinami zúčastnenými v štúdiu IEA PIRLS
T: január – december 2014
- Oslovenie a komunikácia so školami zapojenými do pilotného testovania
- Príprava národnej verzie nástrojov pre pilotné testovanie (preklady a adaptácie)
- Príprava postupov a príručiek pre zber dát pilotného testovania a absolvovanie školenia medzinárodného koordinačného centra
T: september – december 2014

Výhľad do roku 2015:

- Príprava postupov, príručiek pre zber dát a národnej verzie nástrojov pre pilotné testovanie – adaptácie a verifikácie nástrojov (príručiek ŠKA, Testovacích zošitov a Dotazníkov) v slovenskej jazykovej mutácii
T: január - apríl 2015
- Príprava zásielok dokumentov a nástrojov pre školy, riešenie problémov vzniknutých pri realizácii štúdie, poskytovanie spätnej väzby zúčastneným školám
T: apríl - máj 2015
- Administrácia pilotného testovania na národnej úrovni
T: máj - jún 2015
- Skórovanie otvorených úloh z čitateľskej gramotnosti pilotného testovania
T: jún - júl 2015
- Tvorba databáz a analýza výsledkov pilotného testovania
T: júl - september 2015
- Spolupráca pri spracovaní dát z pilotného testovania a tvorbe medzinárodnej databázy, spolupráca pri kontrolách správnosti a porovnateľnosti databázy za SR
T: júl - september 2015
- Príprava administrácie hlavného testovania na národnej úrovni (oslovenie škôl, školenia školských koordinátorov a administrátorov štúdie, riešenie problémov vzniknutých pri realizácii štúdie, poskytovanie spätnej väzby zúčastneným školám)
T: september - december 2015
- Príprava národnej verzie nástrojov pre hlavné testovanie – zabezpečenie verifikácie nástrojov (príručiek ŠKA, Testovacích zošitov a dotazníkov) v slovenskej a maďarskej jazykovej mutácii
T: september - december 2015
- Účasť na medzinárodných riadiacich, koordinačných a školiacich stretnutiach zameraných na prípravu medzinárodných nástrojov, na realizáciu pilotného merania, na spracovanie dát a plánu priebehu štúdie
T: január - december 2015

4. Ďalšie úlohy

Úloha 4.1

Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania - národný projekt financovaný z prostriedkov ESF

Anotácia

Cieľom projektu je inovovať a realizovať systém meraní na úrovni školy a na národnej úrovni v rámci nižšieho sekundárneho (ISCED 2) a vyššieho sekundárneho vzdelávania (ISCED 3), ktorý umožní hodnotiť kvalitu vzdelávania, monitorovať vývoj vzdelávania na základných a stredných školách a ovplyvňovať strategické rozhodnutia v oblasti vzdelávacej politiky.

Zavedením systému elektronického testovania a vybudovaním databázy úloh a testov zo všeobecnovzdelávacích predmetov budú vytvorené predpoklady pre efektívne hodnotenie úrovne vedomostí žiakov z príslušného vyučovacieho predmetu (formatívne hodnotenie) a na hodnotenie úrovne vzdelávania na stupni ISCED 2 a ISCED 3 (sumatívne hodnotenie), ktorých výsledky budú podkladom pre zjednocovanie požiadaviek na kvalitu vyučovania všetkých typov škôl a analýzu stavu a potrieb zvyšovania úrovne vzdelávania na Slovensku.

V rámci národného projektu „Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania“ NÚCEM zabezpečí aj nadviazanie na výstupy a pokračovanie realizácie nasledujúcich úloh z Plánu hlavných úloh 2013:

Zodpovedný riešiteľ: všetky oddelenia

Harmonogram výstupov:

- Predloženie projektu MŠVVaŠ SR a realizácia projektu
T: január 2013 – november 2015
- Tvorba školiaceho a metodického materiálu autorov úloh a testov
T: február 2014 – december 2014
- Školenia tvorcov testov a odborných tímov
T: január 2014 – november 2014
- Letná škola tvorcov testov s odbornými tímami
T: júl 2014 – august 2014
- Realizácia výskumu sprievodných aspektov vzdelávania
T: február 2014 – november 2014
- Implementácia centrálného elektronického systému
T: január 2014 – september 2014
- Distribúcia licencií do centrálného elektronického systému
T: apríl 2014 – november 2014
- Školenie školských administrátorov centrálného elektronického systému
T: apríl 2014 – december 2014
- Pilotná prevádzka centrálného elektronického systému
T: máj 2014 - jún 2014
- Produkčná prevádzka centrálného elektronického systému
T: september 2014 – december 2014
- Služby priebežnej podpory počas školských testovaní
T: september 2014 – november 2014
- Tvorba úloh a testov pre priebežné školské testovania
T: január 2014 – december 2014
- Tvorba elektronickej databázy úloh a testov
T: marec 2014 – december 2014
- Skúšobné elektronické testovanie

- T: február 2014 – november 2014
- Tvorba úloh a testov pre priebežné školské testovania
T: január 2014 – december 2014
- Štatistické a analytické výstupy výsledkov skúšobného elektronického testovania, zabezpečenie medzinárodných meraní a výstupov
T: marec 2014 – december 2014

5. Sprístupňovanie výstupov

Úloha 5.1

Tvorba a správa webovej stránky NÚCEM

Zodpovedný riešiteľ: všetky oddelenia

Harmonogram výstupov:

- Publikovanie a aktualizácia dokumentov na webovej stránke
T: priebežne

Úloha 5.2

Prezentácia výstupov NÚCEM na konferenciách, odborných seminároch, účasť v odborných pracovných skupinách ministerstva

Zodpovedný riešiteľ: všetky oddelenia

Harmonogram výstupov:

- Príspevky a/alebo prezentačné postery na konferenciách a odborných seminároch
- Prezentácia koncepčných materiálov na pracovných stretnutiach organizovaných MŠVVaŠ SR
T: priebežne